

Dkt. John Oswalt, Wafalme, Kipindi cha 14, Sehemu ya 1

1 Wafalme 17-18, Sehemu ya 1--Kumtambulisha Eliya

© 2024 John Oswalt na Ted Hildebrandt

Karibu katika kipindi hiki kinachoendelea katika somo letu la Vitabu vya Wafalme.

Tuanze na maombi.

Baba wa Mbinguni, tunakuja kwako kwa furaha, tukijua kwamba unashikilia vitu vyote mikononi mwako, tukijua tunapotazama matukio ya migogoro ya kisiasa, ya mvutano, kwamba una udhibiti.

Asante. Tunaomba, Baba, kwamba utafanya kazi yako mioyoni mwetu tunapojifunza sehemu hii ya kitabu chako. Tunaomba kwamba utafanya upya imani yetu kwako.

Tunaomba ufufue imani yetu kwa watu wako. Tunaomba ufufue imani yetu katika udhibiti wako wa ulimwengu unaotuzunguka. Asante.

Fungua mioyo yetu kwa kile ambacho Roho wako Mtakatifu angependa kusema kwa kila mmoja wetu kupitia somo hili, nasi tutakushukuru. Kwa jina lako, Amina.

Tunafika kwenye mgawanyiko wa pili wa mgawanyiko ambao nimeuita Ufalme Uliogawanyika.

Ufalme Uliogawanyika unaanzia Kitabu cha 1, sura ya 12 hadi Kitabu cha 2, sura ya 17. Ni mgawanyiko mkuu katika vitabu hivyo viwili. Mgawanyiko huu ndio mgawanyiko mkubwa zaidi wa sehemu yoyote ya kitabu.

Samahani, niseme sehemu moja kubwa zaidi ya sehemu yoyote ya kitabu. Sulemani, mwenye miaka 40, alipokea sura 11. Sura hizi zinazohusu miaka 80 hivi ni Kitabu cha 1, Sura ya 17 hadi Kitabu cha 2, Sura ya 13, na sura 19 zilizotolewa kwa miaka 80 hivi.

Ona kwamba miaka 55 kati ya kifo cha Sulemani na kuja kwa Eliya ina sura tano pekee. Ni nini kinachofanya sura hizi au maudhui haya yastahili matibabu ya muda mrefu? Kinachoshughulikia ni mgogoro kati ya Yahweh na Baali. Kwa njia nyingi, huu ndio mgogoro mkuu wa kitabu kizima.

Kwa sababu kama Ufalme wa Kaskazini ungemwacha Yahweh na kumfanya Baali kuwa Mungu wao, karibu bila shaka, Yuda wangemfuata mapema au baadaye. Na

matokeo yake yangekuwa kwamba hatungekuwa na Biblia leo. Au kama tungekuwa nayo, ingekuwa tofauti sana.

Kwa hivyo, mzozo huu kati ya Baali na Yahweh ni muhimu sana. Ni sehemu kuu ya nyenzo zote za vitabu hivyo viwili. Sura, 117 hadi 213, zinahusu huduma mbili, Eliya na Elisha.

Lakini kwa kweli, hii ni huduma moja. Vita dhidi ya Baali havishindwi hadi sehemu ya mwisho ya huduma ya Elisha. Na tutaona, tunapopitia vitabu, jinsi hivi viwili vinavyounganishwa.

Ni watu wawili tofauti sana, karibu wanapingana kwa njia fulani. Lakini kwa upande mwingine, ni huduma moja. Ni lengo moja, dhamira moja inayofuatwa hapa.

Sasa, vipi kuhusu Mungu huyu, Baali? Baali, BAALI, au kwa matamshi ya Kiebrania, Baali, ni Mungu wa angahewa. Yeye ni Mungu wa dhoruba. Yeye ni Mungu wa mvua.

Pia ni Mungu wa rutuba na mimea, na kwa hivyo ni muhimu sana katika akili ya Mkanaani. Babeli na Misri zote zilikuwa na mito mikubwa, ambayo zingeweza kutumia kwa umwagiliaji. Kwa hivyo, haikuwa muhimu sana kama mvua ilinyesha au la.

Lakini kwa Kanaani, hakuna mto mkubwa. Kwa mtazamo wetu, Yordani ni zaidi ya kijito kuliko mto. Na ilikuwa chini katika Bonde la Ufa, kwa hivyo hakukuwa na njia yoyote ya kupeleka maji hayo kwenye kiasi kikubwa cha ardhi.

Hii ilimaanisha kwamba Wakanaani na kisha Waisraeli walitegemea kabisa dhoruba zilizokuja kutoka Mediterania. Ikiwa dhoruba hizo hazitakuja kwa nyakati zake zilizowekwa katika msimu wa vuli na tena katika majira ya kuchipua ikiwa hazitakuja, watu watakufa. Kwa hivyo tunahitaji Mungu ambaye tunaweza kumdanganya, ambaye tunaweza kumfanya afanye tunachotaka.

Kwa upande mwingine, Yahweh hawezi kudhibitiwa. Huwezi kumtumia uchawi. Yeye si sehemu ya ulimwengu huu.

Yeye si ulimwengu huu, na huwezi kumfanya afanye unachotaka kupitia ibada ya kichawi. Unachoweza kufanya ni kumwamini. Loo, Mungu wangu.

Na kisha kujisalimisha kwake. Loo, jamani, Mungu wangu. Hapana, hapana, hapana, hapana, hapana, hapana, hapana, hapana.

Ningependa kuwa na Mungu ambaye ni sehemu ya ulimwengu huu ambaye naweza kumdanganya, ambaye naweza kusababisha anibariki. Angalia jinsi ibada yetu kwa

Yahweh ilivyo ya kipagani mara nyingi. Kwamba tunafikiri kwamba tunaweza kufanya mambo ambayo yatamfanya atupe tunachotaka.

Sio kweli. Na hiyo ndiyo kiini cha vita hivi. Mungu ambaye unafikiri unaweza kumdhibiti ili akupe mahitaji yako, na Mungu ambaye huwezi kumdhibiti, na lazima umtumaini na kujisalimisha kwake ili akupatie mahitaji yako.

Kwa hivyo, Baali, kama unavyoona kwenye skrini hapa, ndiye Mungu wa mvua. Unaweza kuona kwamba jiwe limefunikwa na mvua. Na mkononi mwake, anashikilia mti.

Lakini ukiangalia chini yake, unaweza kuona kuna sehemu hapo. Huu ni umeme. Na katika mkono wake mwingine, ameshika rungu.

Bam, ngurumo. Huyu ndiye Mungu wa dhoruba. Kwa hivyo, si bahati mbaya jinsi tukio hili linavyoendelea.

Tunaona Eliya akitambulishwa katika sura ya 17. Na tunaona, mwanzoni kabisa, mada itakayojitokeza. Eliya anasema, Ahabu, hakutakuwa na mvua hadi nitakaposema hivyo.

Sasa, bila shaka, Eliya haamini hata kidogo kwamba ana uwezo wa kutoa mvua. Neno lake, neno la Eliya, litakuwa sawa na neno la Yahweh. Na tunapoangalia sehemu hii, sura ya 17, mistari ya 1 hadi 24, angalia idadi ya mara ambazo Mungu huzungumza au wakati neno la Bwana linatajwa.

Katika mstari wa 2, neno la Bwana lilimjia Eliya. Mstari wa 5, alifanya kama Bwana alivyomwambia. Mstari wa 8, neno la Bwana lilimjia.

Tena, katika mstari wa 14, hivi ndivyo Bwana, Mungu wa Israeli, asemavyo. Tena, katika mstari wa 16, kulingana na neno la Bwana lililosemwa na Eliya. Na hatimaye, katika mstari wa 24, sasa najua ya kuwa wewe ni mtu wa Mungu na ya kwamba neno la Bwana kutoka kinywani mwako ni kweli.

Jambo linalozungumziwa hapa ni kwamba Yahweh ndiye Mungu anayezungumza. Baali hawezi kusema. Ndiyo, sanamu yake ina mdomo, lakini hakuna sauti inayotoka humo.

Yahweh hana kinywa, lakini anaweza kuzungumza. Kupitia Biblia, wazo hili ni kwamba Mungu anaweza kujifunua kupitia njia ya siri ya lugha. Na hivyo Eliya anasema, nitakapozungumza, itakuwa sauti ya Mungu.

Kwa sababu Mungu anazungumza kupitia mimi. Mimi na wewe tunaweza kusikia sauti yake. Mimi na wewe tunaweza kuongozwa naye na kuongozwa naye.

Labda si kwa njia za kuisimua ambazo Eliya na Elisha walipitia, lakini hata hivyo, tunaweza kumjua, kumjua kama Mungu aliye hai, anayezungumza anayeongoza njia zetu na kuziongoza kwa mshangao. Sasa tuna matukio matatu ya miujiza katika sura hii ya 17. Kwanza kabisa, anatumwa kwenye kijito cha Kerithi.

Kijito kiko ng'ambo ya Mto Yordani, mahali fulani katika eneo hili. Hili pia ni eneo la nyumbani kwa Elisha. Anatoka Gileadi, ambalo liko katika eneo hili hapa.

Kwa hivyo, Mungu anamtuma na kusema kwamba kunguru watamletea chakula, naye anaweza kunywa kutoka kwenye kijito. Kisha tuna muujiza wa mafuta yasiyokoma, ua lisilokoma. Na tatu, tuna muujiza wa mwana wa mjane kufufuliwa.

Sasa, nini kinaendelea hapa? Wasomi wengi wanazungumzia tu sehemu hii nzima kama hadithi za manabii, na sababu tuna mambo haya yote ya miujiza ni kwa sababu tu hii ni hadithi za kizushi, na watu hupenda kusimulia hadithi za kushangaza wanapobuni hadithi. Sidhani kama ndivyo ilivyo hata kidogo. Kwa kweli, katika simulizi ya Eliya-Elisha, tuna miujiza mingi zaidi kuliko katika kitabu chote cha Wafalme kikiwa kimeunganishwa.

Kwa njia fulani, iko katika sehemu iliyobaki ya Kumbukumbu la Torati kuanzia Yoshua hadi Wafalme. Kuna nini kinaendelea? Jambo lile lile linaloendelea katika hadithi za Yesu. Ona tena kwamba unaposhughulika na mitume, ni wazi walikuwa na uwezo wa kufanya miujiza.

Tunaambiwa kwamba wanafunzi walikuwa na uwezo wa kutoa pepo. Lakini kwa ujumla, ukishapita Injili, huoni miujiza mingi. Humwoni Paulo kama mtenda miujiza hasa.

Unamwona kama mhubiri na mwalimu. Kuna nini kinaendelea? Hizi ni nyakati, nyakati za mgogoro, nyakati ambapo kila kitu kinategemea kile kinachotokea hapa katika huduma ya Yesu, katika huduma ya Eliya na Elisha. Kipindi kingine cha miujiza mingi kilikuwa Kutoka.

Ninapenda sana kile ambacho CS Lewis anasema mahali fulani. Anasema miujiza ni cheche zinazoruka juu wakati chuma cha ufunuo kinapogonga gurudumu la wakati. Je, hilo si jambo zuri? Ndiyo, Mungu anajifunua hasa katika saa hizi za shida.

Anajifunua mwenyewe huko Misri. Anajifunua sasa katika pambano na Baali. Na anajifunua mwenyewe katika Yesu kwa njia ya mwisho na hatimaye.

Kwa hivyo, miujiza hii si tu uumbaji wa hadithi za watu. Kwa kweli, ni maonyesho ya mambo yaliyotokea. Sasa tunaona katika miujiza aina ya mwendelezo.

Tunaanza na chakula na maji kwa maana ya asili kiasi. Sawa, kunguru wanaleta, lakini kunguru wanaweza kuipata na kuileta. Kwa hivyo ndio, na maji yako kwenye kijito.

Lakini maji yanapungua, na Mungu anamwambia Eliya afanye jambo la ajabu sana. Anamwambia aende kutoka hapo kwenda popote alipo Gileadi.

Anamwambia aende njia panda katika nchi hadi eneo la Wafoinike hadi kijiji cha Sarepta. Unaiona pale? Karibu katikati ya Tiro na Sidoni, umbali mrefu, karibu maili mia moja kupitia, ikiwa utaiona, nchi ya adui hadi kijiji ambacho si sehemu ya Israeli. Hii ni kuchukua hatua kubwa ya imani kwenda katika nchi ambayo si nchi yako, kwenda mahali pengine ambapo hajawahi kufika, kukutana na mtu ambaye hajawahi kukutana naye hapo awali, na kwenda kwa mjane.

Sasa, mjane, kwa njia nyingi, ndiye mtu maskini zaidi nchini. Hana mume wa kumtunza au kumtunza. Kwa njia nyingi, hii ni ya kichaa.

Na nadhani sisi sote ambao tumefuata mapenzi ya Bwana tumepitia mambo kama haya. Mungu wangu, hii haina maana yoyote. Lakini hiyo ndiyo.

Inaanza na Ibrahimu. Ili sisi tumtumaini Mungu kwa dhati inamaanisha tena na tena, tunapaswa kuachana na uwezo wowote wa kujitunza. Hilo linatisha.

Lakini naweza kuzungumza mara kwa mara kuhusu jinsi ninavyomwamini Mungu wakati, kwa kweli, ninapoamini uwezo wangu wa kujitunza na kujipatia mahitaji yangu. Ni wakati Mungu anapotuita tuanze ndipo tunapogundua kama tunamwamini kweli. Na hivyo, anamjia mjane, ambaye, anapomwomba maji ya kunywa, kwa ukarimu sana, anaenda kuyachukua.

Na anasema, Loo , kwa njia, niletee kipande cha chakula nile. Na anasema, Bw., nimefikia tone langu la mwisho la mafuta na vipande vyangu vichache vya unga. Ninakusanya kuni ili kuwasha moto ili nivipike pamoja, nivipe mimi na mwanangu, nasi tutavila na kufa.

Naye anasema, Usiogope . Rudi nyumbani ukafanye kama ulivyosema . Lakini kwanza, kwanza, nitengenezee mkate mdogo kutokana na kile ulicho nacho na uniletee.

Toa sehemu ya juu kisha uone kilichobaki. Katika uzoefu wa Karen na mimi, hii ndiyo kanuni ya kutoa zaka. Sasa, John Wesley anasema vizuri sana kwamba sheria ya 10% ni Agano la Kale.

Pesa zako zote ni za Mungu. Swali pekee ni, utatumia kiasi gani cha pesa hizo kujinunulia? Kutoa zaka 10% ni mahali pazuri pa kuanzia. Lakini hili ndilo suala.

Ukisubiri hadi mwisho wa mwezi kutoa sadaka yako kwa Mungu, hutakuwa na chochote cha kutoa. Itakuwa imetoweka. Mpe Mungu sadaka yako kwa bei ya juu.

Na utashangaa jinsi pesa zako zinavyoenda mbali zaidi katika mwezi uliobaki. Sasa, siwezi kuelezea hilo, lakini ni kanuni. Sio kitu unachoweza kuweka dau.

Sawa, Mungu, nitakupa sadaka hii, nawe utatoa mazao bora zaidi. Njia hiyo ndiyo njia ya maafa. Mungu hawezi kudanganywa.

Mungu hawezi kudanganywa. Lakini Eliya anasema, nipe kile ulicho nacho kisha uone kilichobaki. Na tazama, muujiza wa ugavi.

Mafuta ambayo hayakuzuia ua ambayo hayakuacha. Na kisha kuna muujiza wa tatu, uzima na kifo. Unaona ninachosema kuhusu mwendelezo? Mungu, kwa njia nyingi, nadhani, anaonyesha nguvu zake kwa Eliya kama vile mtu mwingine yeyote.

Eliya, nina mamlaka juu ya kunguru. Eliya, nina mamlaka juu ya misingi ya maisha. Eliya, nina mamlaka juu ya uzima na kifo chenyewe.

Na hivyo, mvulana mdogo anakufa. Na mama yake anasema, ulikuja hapa, ulikuja hapa kunihukumu kwa dhambi zangu na kumuua mwanangu kwa sababu hii. Hiyo ndiyo, bila shaka, jinsi shetani anavyofanya kazi.

Msiba unapokuja, tunasema, loo, kwa namna fulani nimepata hili. Kwa namna fulani hili limesababisha nimesababisha hili kwa dhambi yangu. Hilo ndilo wafariji walijaribu kumtia Ayubu hatiani.

Loo, maisha ni magumu zaidi kuliko hayo. Lakini hiyo ndiyo itikio lake la kawaida. Na Eliya anasema, Bwana Mungu, je, umeleta msiba hata kwa mjane huyu ninayeishi naye? Imani katika Mungu haimaanishi kwamba hatuna maswali.

Imani katika Mungu haimaanishi kwamba hatuna nyakati za kukata tamaa na kutokuwa na uhakika. Lakini tazama Eliya anavyofanya. Alijinyoosha juu ya mvulana mara tatu na kumlilia Bwana, Bwana, Mungu wangu, acha uhai wa mvulana huyu umrudie.

Na alifanya hivyo. Huyu ni Mungu mwenye nguvu zote. Huyu ni Mungu anayeweza kugusa kila sehemu ya maisha na kutuokoa ndani yake na kupitia hayo.

Sasa, jambo lingine moja kabla hatujaondoka katika sehemu hii, angalia Eliya anaitwaje. Haitwi nabii. Lakini anaitwa mtu wa Mungu.

Cha kushangaza, hivi ndivyo mwanamke anavyomelezea. Katika mstari wa 18, anamwambia Eliya, una nini dhidi yangu, mtu wa Mungu? Na kisha, mwishowe,

anasema, Ninajua ya kuwa wewe ni mtu wa Mungu. Ona kwamba neno la Bwana kutoka kinywani mwako ni kweli.

Ndiyo, ndiyo. Hii ndiyo sababu naiita sura hii—Kumtambulisha Eliya.

Inatuambia mtu huyu ni nani. Ni mtu wa Mungu. Nami nataka kukushauri kwamba hilo liko chini ya nabii. Nabii ni taaluma.

Nabii ni jukumu. Mtu wa Mungu ni mhusika, asili, kiumbe. Mimi na wewe tunaweza tusiwe manabii au manabii wa kike, lakini tunaweza kuwa wanaume na wanawake wa Mungu.

Hilo ni muhimu zaidi kuliko kuwa nabii. Yeye ni mtu wa Mungu. Katika sehemu hii yote, Eliya na Elisha watatajwa kimsingi kama watu wa Mungu.

Je, wanatekeleza jukumu la nabii akihubiri neno la Mungu kwa mataifa? Naam, ndiyo. Lakini zaidi ya hayo ni tabia yao, wao ni nani, wao ni nani kuhusiana na Mungu. Hilo ndilo suala linalotukabili.

Kwa hivyo, sura ya 17 inamtambulisha Eliya.